

היתר עיסקא כללי

חתימת די דלמטה תעיד עליו או עליו החתומים מפה כמאה עדים כשרים ונאמנים שאנו מודיעים בזה שכל עסקי מסוגת שלנו וכל עניני משא ומתן שיש בהם חשש רבית דאורייתא או דרבנן, הכל יחול סנתה אך ורק על מי היתר עיסקא שנבאר באופן המועיל מדין תורה ותקנת חז"ל.

שורש ההסכמה והתחייבות שבשטר עיסקא זאת הוא שכשאנו מצוין לאחרים או בנינו לבין עצמנו או במשא ומתן או שמתחייבים לנו באיזה צורה שהוא ואנו הסכמנו לתנאים שיש בו איסור ריבית, אנו מודיעים ומתחייבים בזה שכוונתנו תמיד בזה שכל מי שנתחייב לשלם יותר נתחייב כתחילה להשקיע המעות או הסחורה שמקבל מאתנו בעסקים טובים ומובחרים. ואם נקצרן שלא בשעת מתן מעות או שיוציא מהמעות או מהעסקים לצרכיו ולשלם חובותיו או שיעשה בהם עמך שיש בו חשש איסור ישתף אותנו מזמן ההוא ואיך בשאר עסקיו או בכל דבר שהוא השקעה מובה שאין בהם חשש איסור ושאיפשר להשתתף, ובאם לא יהיו לו עסקים והשקעות או שלא יהיה קנין המועיל או שהעסקים והשקעות שישתף אותנו אינם מובים כ"כ, ויזדמנו לו לאח"כ עסקים מובים אז ישתף אותנו בעסקים מובים ההם, ויהיה בידו בתורת פקדון והוא בכל אלו רק שומר שטר, ובמקום שצריך ליתן שטר מרחו יקבל אחוז אחד בשכרו. והסכום שאנו דורשים היינו מפני שאנו משרים שהרווח עבורנו בעסקים בהסכום שקצבנו.

ואם ימנען שהמסד בהם ח"ו אנו מפסידים גם מהקרן אבל נאמנות שלו יהיה כתיקון מהר"ם כדת והיינו שלעיל להביא על זה שני עדים כשרים ונאמנים. ואם ימנען שלא השקיע המעות ולא היה לו שום עסקים וגם אחר כך לא השקיע עבורנו או שימנען שלא הרווח או שלא עלה כ"כ ריוח, חייב ליטבט שבן בבית דין שיקבלו שבושתו וכל השומות יהיו כמו שיקבעו בב"ד, ואף אם נראה כעין אומדנא שלא הרווח אנו דורשים בירור גמור דוקא שיטבט שלא הרווח, וכל זמן שלא נשבע עליו לשלם הריבית או קנס שקצבנו שבעצם הכונה לריוח משוער מעסקים שאנו תולים שהרווח במעותינו או מהעסקים שזכינו יותר הרווח משיעור הקצבה שייך לו.

וכשאנו צוין או מתחייבים או בכל עסקי משא ומתן ומתנים לתנאים שיש בו איסור ריבית אנו מודיעים בזה שאין כונתנו לריבית אלא שנקבל המעות או הסחורה בתורת עיסקא או שנוכה עסקים להמלוה ולמי שנתחייבנו, הכל בדרך שהכאנו למעלה וכן תנאי תשלומי רווחים ונאמנות יהיה כנ"ל.

ואנו מגלים עתה דעתנו שאם יש אילו אופנים שבעיסקא בדרך הנ"ל לא מועיל ויש עוד איסור ריבית, אז התשלום על פי שטר זה שהחייב משקרא בגדר קנס. ואם גם אז אסור, יהיה כל העיסקא כהיתר עיסקא דמהר"ם (מבא בנחלת שבעה סי' מ) והמתעסק יקבל אחוז אחד מרווחים בשכר מרחו. ואם לא מועיל יחול בהגוסח היותר טוב בספר חכמת אדם, ויקבל אחוז אחד מרווחים בשכר מרחו, ובמקום שצריך יותר שטר מרחו יקבל שטר בתקנת חז"ל, ואף במקום שההיתר עיסקא שלנו מועיל רק למקצת פוסקים, ולשיטתם חייב לשלם, מכל מקום רצוננו לשלם הכל כפי שהתחייבנו בכדי לצאת ידי שמים שלא להמנע לשלם חוב לשיטת המחייבים ואם בכל אופן יש ח"ו פעם שיש עוד איסור ריבית אנו מגלים דעתנו שהעיסקא או ההתחייבות בסלה ומכופלת שאינה אלא במעות ואין רצוננו בשום ריבית.

ומעתה בשטר עיסקא זאת שהוא כתקנון לכל עסקים שלנו, כל זכותי וחובתי שטר עיסקא זאת מגיע לכל אחד אף שאינו ודע שהתמט בשטר עיסקא או שאינו מבין כלל ענין או תוכן שטר עיסקא זאת, וכן אין בכחנו למנען שלא ידענו או לא הכנו ותוכן השטר, רק נקיים הכל כפי שמבואר בשטר זה. ואנו מאשרים דאף אם מדינא דמלכותא אין לעסר זה תוקף מותרים אנו בזה על כל זכות שמגיע לנו מחוקי המלכות או מסעלה. ואף אם יש פרטים בשטר דלא מועיל מכל מקום לאופן שמועיל לזה השטר עיסקא וועיל, וקנין שאינו מועיל לא יבטל המועיל, וכל נילוי דעת התחייבות או הודעה מפורשת מצידנו שהיא נגד הודעה זאת בין בשטר בין בעל פה ובכופל דכל זמן שלא מזכיר בתוכו ביטול שטר זה, שטר זה לבד שריר וקיים.

וכשנעשה לאיזה עמך שטר עיסקא מיוחד ולא חל כדון, או לצד השני יש שטר עיסקא רק לא חל לעיסקא שלנו כמו כדון, אז חל אך ורק על מי תנאי שטר עיסקא זאת.

ובמקום שמועיל מדין תורה אנו דורשים ומסכימים דאף חייבנו או החייבים לנו מקודם ובאיסור ריבית יחולו מכאן והלאה אך ורק כפי שטר עיסקא זאת והיינו בהיתר כפי דין תורתנו הקדושה.

כל זה נעשה כחומר שפורת ובהיגין בישראל הנשויין בתקנת חז"ל דלא כאפמכתא ודלא כסופסי דשטרי בכופל כל מודעות ומודעי מודעות נקנא"ם בפני ב"ד חשוב כאומן המועיל ע"פ תורתנו הקדושה ותקנת חז"ל.

והכל שריר וקיים

באתי / כאנו על החתום בחתימת ידנו כמאה עדים ביום... ח. חודש... שנת...
 נאום... נאום...
 אמתן ב"ש' מ"ח כס"פ

ואנו ליתר שאת ולמרסומי מלתא קנינא מיניה לכל הגילי בטנא דכשר למיקנא ביה ומאשרים חתימתו והכל שריר וקיים

נאום... נאום... נאום...

מלנין קמטיל בעיני
 ח.צ. 51058555

